

Inspirationsmateriale til undervisningen

Chiharu Shiota, *Internal Line*, 2020. Installation: red fabric, rope. Japan House, São Paulo, Brazil. Photo by Augusto Costa. Copyright VISDA 2022 and the artist

Til december åbner ARoS soloudstillingen *Invisible Line* af den japanske installationskunstner Chiharu Shiota.

Gennem mere end to årtier har Chiharu Shiota udviklet sin kunst på grundlag af egne personlige erfaringer og sine bestræbelser på at forstå menneskets dødelighed – et vilkår, hun er sig meget bevidst om i sin gang gennem livet. Shiotas kunstneriske rejse har ført hende fra maleri og tegning gennem performance og installationskunst til de storslåede totalinstallationer, som har vakt international opmærksomhed. Shiota skaber rum, der får os til at føle. Hun skaber øjeblikke, der strækker sig ud i verden, men også ind i os selv. De åbner vores minder og følelser. Hun minder os om, at vi alle er forbundet af det at være menneske.

ARoS

Chiharu Shiota – Invisible Line

Niveau 1

3. dec. — 16. apr. 2023

Shiota og undervisning

Invisible Line er et spejl på gæsten. Og er derfor relevant i de emnemæssige sammenhænge, hvor fokus er på menneske, liv og identitet. *Invisible Line* er både inspiration via emnet og via materialerne. I kan måske bruge udstillingen som inspiration til egne værker i billedkunst. Tråd som materiale til at understøtte arbejdet med kompetenceområdet Billedfremstilling er et spændende benspænd. I en danskfaglig sammenhæng kan begrebet "den røde tråd" være rammen om udsagn om eget liv, identitet og tid. Tråde kan også bruges til at vise mønstre ift. klassen. Både i bevægelse og i mønstre ift. social pejling. Og måske kan Shiotas måde at binde genstande sammen også være spændende for historiefaget. En måde at binde kilder sammen på, eller til at arbejde med egne historier ift. kompetenceområdet Kronologi og sammenhænge. Send gerne eksempler på jeres arbejde inspireret af Shiota til undervisningsansvarlig Jacob Bødskov via jabo@aros.dk

Invisible Line

Den usynlige linje, der nævnes i udstillingens titel, er det livsblod, der strømmer gennem kroppens årer og holder den i live. Den er også de streger, der trækkes i luften i Shiotas tegninger, trådvæv og installationer:

”Mine oplevelser er universelt menneskelige, og jeg har lært af de mange mennesker, der har fortalt mig deres historier. Så de besøgende behøver ikke nødvendigvis at kende de personlige bevæggrunde bag mine kunstværker. De kender dem allerede ved simpelt hen at være mennesker. Vi er alle forbundet. Alle, der lever i dette samfund, er på én eller anden måde forbundet af en usynlig linje.”

Chiharu Shiota

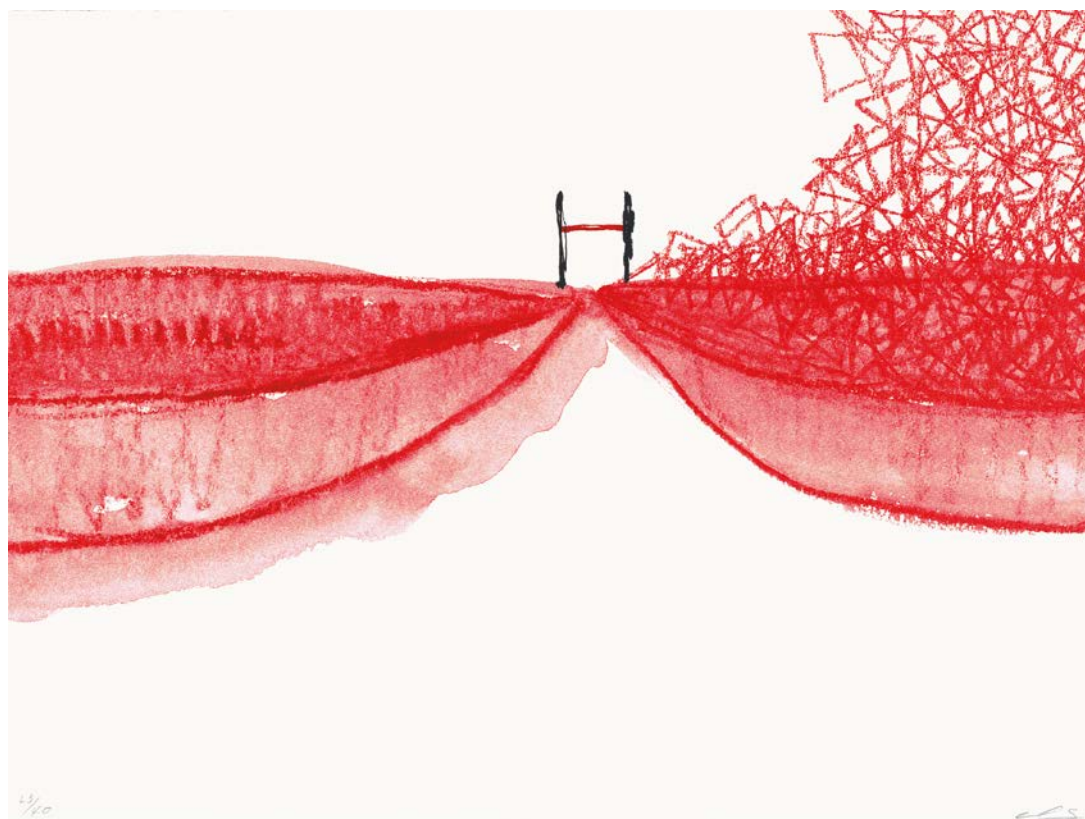
Værker

Tegning

Mens maleriet som genre venter på, at Shiota føler sig klar til at overføre sine ideer til en fast og blivende værkform, har det at tegne hele tiden været en del af hendes proces. I forhold til maleri er det at tegne, i hvert fald sådan som Shiota 'performer' det, en mere umiddelbar, spontan udtryksform. Hendes tegninger forestiller ofte, en enlig lille skikkelse, der via en form for 'tråd' eller navlestreng er forbundet til en hvirvlende sky eller en masse bestående af linjer i heftig bevægelse. I japansk kultur beholder man navlestrengen efter fødslen som en slags talisman, en genstand, der fastholder en forbindelse mellem moder og barn. De mange forbindelseslinjer i Shiotas kunst knytter sig også til den japanske forestilling om, at ethvert barn ved fødslen har en usynlig snor bundet om sin finger. Denne snor tager de med sig gennem hele livet, hvor den forbinder alle de mennesker og erfaringer, de møder på deres vej.

Arbejdsspørgsmål

Forestil jer en usynlig tråd, der har fulgt jer siden I blev født. Den hænger fast de steder i jeres liv, der har særlig betydning for jer. Vælg tre af de steder, fortæl for hinanden og undersøg forskelle og ligheder.

Chiharu Shiota, *Meeting*, 2019
Lithograph on Zerkall Alt Meissen 250 g Paper
38 x 47,5 cm (framed)
Copyright VISDA 2022 and the artist

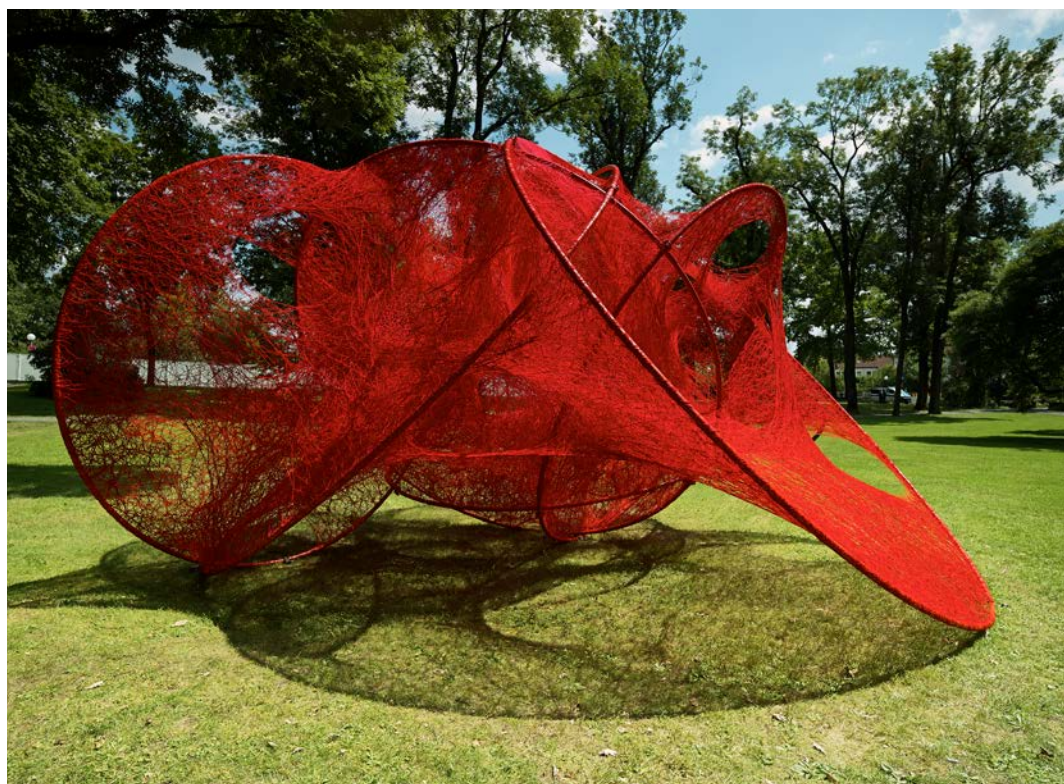
Thread of Fate

Sideløbende med sine skulpturer og installationsprojekter har Shiota skabt scenografi til ni teater- og operaforestillinger. Shiota har også skabt scenografi til adskillige Wagner-operaer. Hendes stemningsfulde, æteriske værker har ledsaget *Tristan og Isolde*, *Götterdämmerung* og *Siegfried*. Her har Shiotas tråde med deres tågede spil mellem lys og mørke skabt verdener fulde af luft, mystik og storhed, hvor Wagners dødelige og guder møder deres skæbne. Wagners Ringcyklus har inspireret Shiotas skulpturelle værk *Thread of Fate*.

Thread of Fate minder om et stort kropsorgan. Med sit blodrøde gitterværk er der noget biologisk over værket, der minder os om de evigt strømmende kredsløb, der pumper livskraften rundt i levende væsener.

Arbejdsspørgsmål

Beskriv først værket for hinanden. Derefter kan I fortælle hinanden om, hvordan værket påvirker jer. Hvilke tanker sætter det i gang? Og hvordan synes I titel og værk hænger sammen?

Chiharu Shiota, *Thread of Fate*, 2021
Installation: mixed media
Diskurs 2021-Ring 20.21, Festspielpark, Bayreuth
Photo by Sunhi Mang
Copyright VISDA 2022 and the artist

Light in the Darkness

Senge spiller en fremtrædende rolle i Shiotas kunst. Sengen er et sted for både erindring, fødsel, tab og bedring. Et sted mellem liv og død, hvor man nærmest svæver. Derfor kommer sengen i *Light in the Darkness* også som noget af et chok: Den står nøgen, skarp, klinisk, uden nogen af de metaforiske skyer og trådvæv, man ellers forventer af Shiota. Det er helt bevidst. Værket peger ud på Shiotas anden runde behandling for kræft, og på meget direkte vis. Denne seng er usentimental. En seng, hvor lægevidenskabens verden træder frem med fuld tydelighed. Dyster i alle henseender. Det krøllede lagen, der viser et aftryk af kroppen, peger på et nedslående, trist fravær. Men der er alligevel liv – endda et vist festligt anstrøg. Oven på sengen har Shiota placeret en række blinkende lys – små dioder, der aktiverer en række rør og slanger, der førhen har været fastgjort til poser hvorfra kemoterapiens lægemidler flød ind i hendes krop. De pulserer med samme rytme som et hjerteslag. Shiota fejrer det liv, som behandlingen har givet hende i gave.

Arbejdsspørgsmål

Hvilke tanker får I, når I ser *Light in the Darkness*?

Hvis I skulle fortælle en historie, hvor "seng" og "lyskæder" har hovedrollerne, hvad vil historien så handle om?

Chiharu Shiota, *Light in the Darkness*, 2018
Installation: bed, chemotherapy bags, fairy lights
Stadtgalerie Saarbrücken, Saarbrücken, Germany
Photo by Anton Minayev
Copyright VISDA 2022 and the artist

Out of my Body

I *Out of My Body* kombinerer Shiota læder og net med hårde bronzeskulpturer. Det blodrøde net minder om blodkar eller indre organer, og referer således meget direkte til kroppen. De støbte kropsdele i bronze rummer et foruroligende fravær på trods af deres tunge tilstedeværelse. Bronzefødderne er blevet til døde genstande og i al deres hårdhed og afstumpethed, fremstår de helt bogstaveligt som følelsesmæssigt løsrevne fra kroppen. De afhuggede fødder, der ligger under de skulpturelle baldakiner, peger udad mod en krop, der er revet i stumper og stykker. Shiota fortæller, at værket opstod ud af hendes egne følelser af tab og af at miste sig selv, af at føle sin sjæl blive adskilt fra kroppen under kemoterapien: *"Det føltes, som om min sjæl var ved at skilles fra min krop ... jeg var bange," beretter kunstneren nu. Min datter var ni år gammel. Hvordan skulle hun kunne klare sig uden en mor? ... Der blev tænkt meget over universet og sjælen. Jeg var på et transportbånd på vej mod døden ... og jeg vidste ikke, hvor jeg skulle gøre af min sjæl."*

Arbejdsspørgsmål

Beskriv værket og fortæl hinanden, hvordan I oplever *Out of My Body*.

Hvad symboliserer bronzefødder og det svævende røde læder net for jer? Og hvad tænker I, Shiota vil fortælle med valget af de materialer?

Chiharu Shiota, *Out of My Body*, 2020

Installation: leather, bronze
Galerie Templon, Paris, France

Photo by Bertrand Huet Tutti

Courtesy Templon, Paris - Bruxelles.

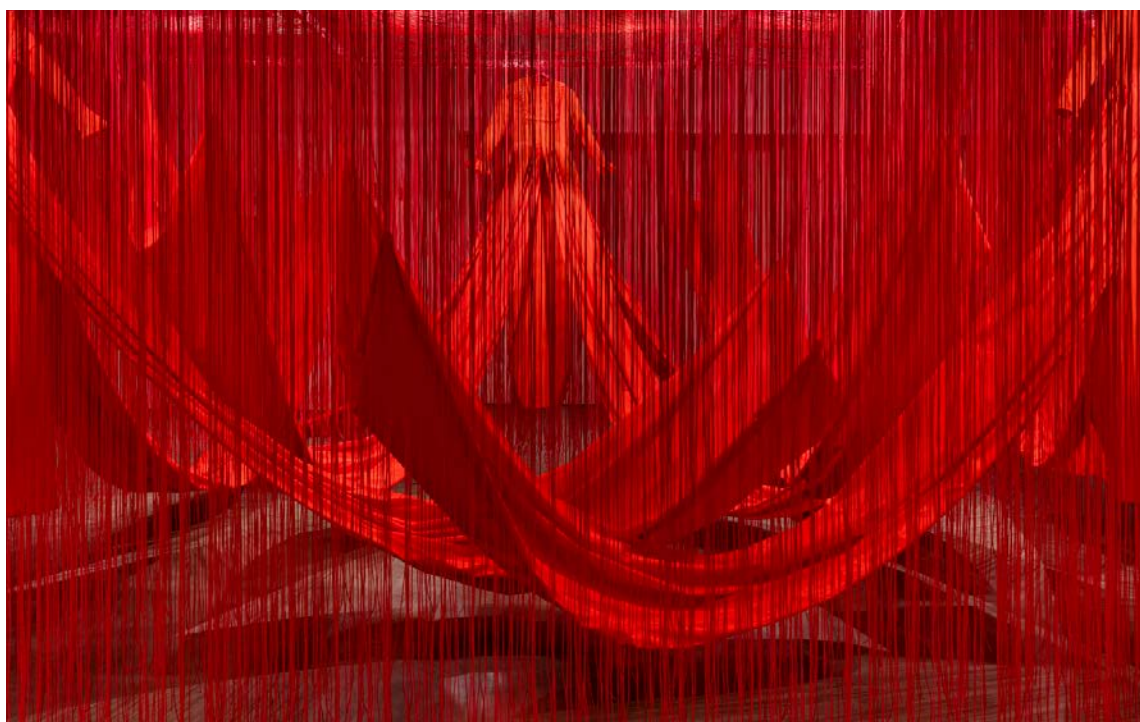
Copyright VISDA 2022 and the artist

Internal Line

Internal Line overvælder vores sanser med farven rød. Der er noget religiøst over værket, noget tempelagtigt. Fornemmelsen fremmes yderligere af de store stykker rødt klæde, der draperer sig mellem kjolerne og etablerer en dynastisk forbindelse mellem dem. Som Shiota selv har peget på adskillige gange, symboliserer den røde farve i hendes optik livsblodet og den snor, der er fastgjort til barnets lillefinger ved fødslen; en rød tråd, som forbinder hjertet inde i kroppen til hele den eksistentielle ophobning af begivenheder, mennesker, møder og hændelser, der flettes sammen i løbet af et liv.

Arbejdsspørgsmål

Skriv to ord I forbinder med farven rød. Del dem i gruppen og snak om forskelle og ligheder.

Chiharu Shiota, *Internal Line*, 2019

Installation: red fabric, rope
Japan House, São Paulo, Brazil

Photo by Ding Musa

Copyright VISDA 2022 and the artist

Last Hope

I Shiotas verdener af sammenvævede tråde bliver noget, der ellers ville forsvinde eller dø fanget på sin rejse mod tomheden og fyldt op igen med et utal af udviklede spor. Tilværelsens usynlige linjer gøres her håndgribelige som huler, der maner til eftertanke. Et tomt klaver, der fremstår som et rent skelet, krænger sin historie ud for os. Det handler ikke kun om den musik, instrumentet engang spillede, men også om de uhåndgribelige spor efter alle de mennesker, der samledes omkring klaveret, og de liv, de levede. Shiota trækker kraft ud af denne tavse krop og giver den på intuitiv vis nyt liv, en ny eksistens gennem sit trådværk.

Arbejdsspørgsmål

Klaveret står tilbage og minder os om noget, der skete.
Hvilke historier tænker I på, når I ser klaveret?

Hvad tror I titlen refererer til?

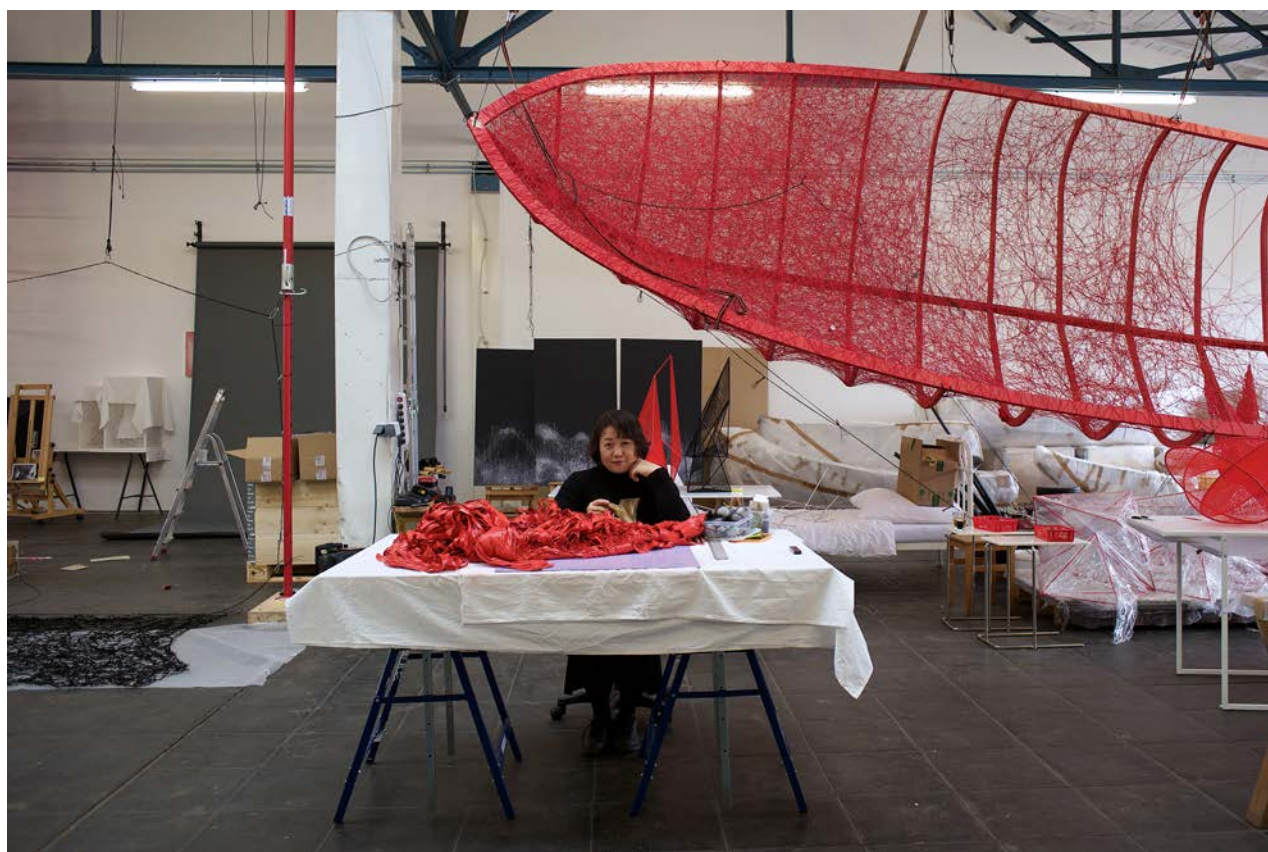
Chiharu Shiota
Last Hope, 2018

Installation: metal frame piano, white wool, note sheets
Yorkshire Sculpture Park, Wakefield, UK
Courtesy Yorkshire Sculpture Park, photo by Jonty Wilde
Copyright VISDA 2022 and the artist

Om Shiota

Født i Osaka, 1972. Bor og arbejder p.t. i Berlin. Shiotas inspiration kommer ofte fra en personlig oplevelse eller følelse, som hun bygger videre på, så værkerne kommer til at omhandle almenmenneskelige temaer såsom liv, død og vores indbyrdes forhold. Hun redefinerer begreber som erindring og bevidsthed ved at indsamle helt almindelige genstande såsom sko, nøgler, senge, stole og kjoler og lade dem blive opslugt i enorme væv af tråde. Hun udforsker fornemmelsen af et 'nærvær i fraværet' med sine installationer, men giver også uhåndgribelige følelser form i sine skulpturer, tegninger, performancevideoer, fotografier og lærreder. I 2008 blev hun tildelt den japanske 'Art Encouragement Prize', der uddeles af Ministeriet for Undervisning, Kultur, Sport, Videnskab og Teknologi.

Besøg ARoS på egen hånd

Vi håber, I må få en rigtig god oplevelse af jeres besøg på museet. For at sikre dét for både jer og for museets øvrige gæster, har vi udformet nedenstående færdselsregler. Reglerne er også til for at forhindre, at de udstillede kunstværker lider overlast.

Hent færdselsregler til underskrivning [her](#)

- Gruppens leder er ansvarlig for, at museets regler overholdes, og at alle i gruppen er bekendt med disse.
- Gruppen færdes samlet under hele besøget under lærerens/lederens opsyn medmindre andet er aftalt.
- Færdsel på museet skal foregå roligt og under hensyn til museets øvrige gæster.
- Det er ikke tilladt at berøre værkerne.
- Henstillinger fra museets personale skal følges.
- At gruppen forholder sig i absolut stilhed i *Your rainbow panorama*
- Af hensyn til kunstværkernes sikkerhed, skal rygsække og større tasker anbringes i garderoben.
- Af hensyn til museets modtagelige gulve må grupper, der ønsker at tegne, kun benytte tørre materialer/farver.

Man er altid velkommen til at kontakte museets vagt/servicepersonale ved tvivlsspørgsmål, eller hvis man har behov for særlige aftaler.

Guidede rundvisninger

I kan booke guidede rundvisninger [her](#)